

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
 A szombati számokra helyben és vidéken:
 Az óbecsei melléklettel együtt félévenként 2 korona,
 anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszáma 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
 Kéziratok nem adatkak vissza. — Hirdetések
 Árszabály szerint.

A basák.

A haza minden előtt. Sok veszély környékezi édes hazánkat. A nemzeti-ségek nyíltan és alattomban megrontására törnek. Összefog ellene pánszlávizmus, pangermánizmus, liberálizmus és demokratizmus, csak egy izmus még mindig hallgat, ez a katolicizmus. Annyi balszerencse és oly sok viszály közt ő tartotta fenn e hazát egy évezreden át. Most is csak ez fogja megmenteni a végromlástól. S úgy látszik, mintha egyesek gigászi erőfeszítéssel fölrázták volna már mély álmából, melybe a csalfa jelszavakkal csillogó liberálizmus ringatta, e hatalmas oroszánt; de még mindig csak ott állunk, hogy az álmából fölvert óriás álmos szemeit törülgeti, mintha nem látná, nem venné észre a körülötte dühöngő ádáz küzdelmet. A honmentő katolicizmus sok vitéz bajnoka fujja a tárogatót, veri a harci toborzót s sok ezren csatlakoznak a népszövetség zászlaja alá, de a sokaság még mindig nem érti miért e harci riadalom? Nem tudják, hol és miért folyik a küzdelem, hol kell eldőlnie a csatának. A képviselőválasztásnál, hol a főütközet fog vivatni, úgy mint eddig pénz, eszem-iszom, sógorságkomaság, szivesség-jóbarátság lesznek

a vezéreszmék, hogy a jelölt vallásához hű katolikus, pozitív hittel bíró keresztény legyen az számításba alig fog vétetni. Pedig akkor mit értünk el szervezkedésünkkel? Megint csak kicsiny lesz csapatunk az ország házában, amely küzdjön bár emberfeletti erővel is, csak kevés eredményt fog elérni, csak nagynehezen csikarhatják ki a katolicizmus jogainak teljes elismerését.

A törvényhozás marad felekezeti nélküli, a polgárok lelkiismereti szabadságát megbénító egyházpolitikai törvények teljes rosszaságukban és sulyukkal ezután is ránehezdednek a nép amugy is megrakott vállaira, a közigazgatás korrupciója ép úgy fogja ülni orgiáit mint eddig tette s a kis ember ép úgy ki lesz szolgáltatva egy emberi érzésből kivetkezett falusi basának mint volt igen sokhelyütt a multban s még némely helyt a jelenben is. Szomorú állapotok uralkodnak e téren épen a Bácskában. A zaklatás és kinezés rendszerének nevezhetnők ama eljárását egy falusi basának, midőn a törvények tömkelegében járatlan szegény embert üldözött vad módjára ide-oda hajszolja s pusztán rosszakaratból a már megfizetett ügyet mesterségesen huzza-halasztja, csak

hogy még többet legyen kénytelen költeni.

Ez rendszer, amely nem egy elvétett esetben, de következetesen majd minden féllel ugyanazt teszi. Es eme zaklatások annál súlyosabb beszámítás alá esnek, mivel nemzeti-ség lakta vidéken történnek és csak a nemzetiségi agitátorok munkáját készíti elő és könnyíti meg.

Vagy nem fogja-e egy ilyen idegen ajku honpolgár, kit egy-egy ügye alkalmával a falu jegyzője meghajszolt s annyira felzaklatott, hogy főbíró-alispán s minden forumon kénytelen volt megfordulni, csak a jegyző hibája folytán megváltóként üdvözölni ama agitátort, ki e basáskodást a magyar állam s törvényhozása nyakába varrja s e kegyetlenkedések megszüntetését igéri, mihelyt idegen államhatalomhoz csatlakoznak az idegen ajkuak? Nem szirén hangokként hatnak majd fülébe a magyar önkény-uralom alóli felszabadítás ígérete? Nem vét-e tehát hazája ellen ama közigazgatási hivatalnok, ki így zaklatja a békés és hazafiasan gondolkodó idegen ajku polgárságot? Bácskában pedig van ilyen. Tudok helyet, hol se főbíró, se alispán, de meg a „miniszter se parancsol“ s a jegyző tehet

Az igaz ut.

A két német uri-vadász tanácstalanul, tehetetlenül áll meg a rengeteg erdő sűrűjében, hol a lomb zöld tetőbe borul össze fölötük. Tekintetük hasztalan kutat az erdő éjjeléből napvilág után. A magas zombikot párnásan borítja a vadfü. Semmi jel sem mutatja, merre kell menni, semmiféle ut, semmiféle ösvény, csak a végtelen levélház, végtelen rengeteg. Az esti szél — mint egy zöld árnyék — bus sóhajtással suhan el a lomb fölött. Fejük fölött egy nagy gomolygó felhő váltát az égen. Azután felzug az orkán. Nagyot villámlik és recsegő menydörgés reszketteti meg a földet.

Messziről farkasvönítés hallatszik. A vilámlás után a zápor is megered.

Csupa suhogás, recsegés, sehol egy hang mely emberéletet jelezne.

Mégis, mintha valahonnan emberi hangot hozot volna a szél. Néha a szavakat is lehetett érteni, a mint felhangzott a bus nóta:

„Füldik a holdvilág az éj tengerében,
 Bujdosik a betyár, erdő sűrűjében;
 Fokosa nyelére támaszkodva modja:
 Mért vetettem fejem, tilalmas dolgokra“

A szél is sirva fakadt, a mint idáig hozta a hangot.

Valami rejtett helyen, egy félre eső csárdában mulatók voltak, talán éppen futó-

betyárok, azok daloltak olyan zugó, panaszos hangon.

A vadászok arra felé fordultak, a honnét a nóta eredt, mikor egyszerre csak szét nyílt a sűrű akácós és egy leselkedő alak — egy betyár bujt ki belőle. Lopózva, sunyitva jött, mint a csikasz farkas. Még az orrcimpája is remegett, úgy figyelt.

Valóságos óriás volt, megütötte az ölet. Válla széles, melle domboru, a nyaka olyan volt, mint egy bikaké. Göndör, borzas haja olyan volt, mint az éjszaka árnyéka, szemei mint a párdúcé.

Halló, pajtás, üdvözlünk, szólt az egyik ur németes dialektussal, akárki vagy, jókor jöttél. Mi eltévedtünk. Nem tudunk innen kivergődni, könyörgünk, mutasd meg nekünk az utat.

A legény egy kissé megtoppant, mint a bika, mielőtt öklelne és úgy méregette a két félékeny urat.

— Nem a jó csillagzatuk hozta az urakat ebbe az elvadult világba — szólt a legény félig magában. Csak nem nevettem ki magamat, hogy eleresszem a biztos zsákmányt. Majd én megmutatom az utat — a halálba. Majd elvezetlek én titeket zsvány haramiák közé, akik nem ismernek irlalmat, kegyelmet. Nincs messze a csónak, mely a csárdába visz. Csak hogy ez mégsem magyar emberhez illő cselekedet, megölni azokat akik védelemért esdekelnek. — Nem, nem, dűnynyögte magában.

— Na jó majd elvezetlek én titeket — bár ha magam rossz uton járok — van bennem még annyi becsület, megmutatom az utat.

Az urak meghallgatták a halkán ejtett szavakat és ijedt csodálkozással nézték a haramiát, aki mintha csak egy láthatatlan lényvel beszélgetett volna.

Azután egész hallgatagon vezette őket a rabló olyan uton, a melyikbe mindenki százszor is elveszett volna.

Végre ott voltak az erdő szélén.

A nagy vihar elcsendesült, az eső már nem esett, kezdett tisztulni az égbolt s a reggeli nap fényes csillanással ragyogott végig a pusztai homokon. Itt végre megszólamlott az erdő fia mély konduló hangon:

— Isten áldja az urakat és az urak Istenüket. Toronyirányt már eltalálnak Horgasra. Ezzel megfordul, mintha sohasem látta volna a vadászokat.

— Lassan barátom — szólalt meg az egyik vadász — csak nem akarod, hogy adósaidd maradjunk!

Erre a szóra mégis visszapattant a betyár, de olyan formán, mintha a fülét valami darázs csipte volna meg.

Meg akar fizetni? — dörögte szinte fenségesen. — Talán németek az urak és nem is hallották még, hogy mi a magyar becsület? Tudják meg az urak, hogy a ma-

a felekkel amit akar. Még most nem mutatom be személyesen, de rá kerül a sor arra is. Nagyon kíváncsi volnék, ha kedves paptársaim e téren tett tapasztalataikat szintén közölnék, hogy van-e még több ily jeles példány a jegyzői karban. En nem hiszem! Mert oly nagy foku rossz akarat felebarátjai irányában soha se tapasztaltam. Kisebbszerű visszaélések azonban előfordulhatnak máshol is. Ep azért azok akik a nép jólétét szívükön hordják működjenek közre az ily visszaélések megszüntetésére. Figyeljék meg a közigazgatás működését és ahol jelentékeny hibákat találnak, a baj orvoslását keressék. Népünket legnagyobb hállára kötelező az, ki ily basáskodó, zaklató közigazgatási tisztviselőktől megszabadítaná. Vegyék kezükbe a népméltó akciót azok, a kiket illet, vármegyei és országos képviselőink. Ott a vármegye nagytermében, a pazar diszszel ékesített országház büszke kupolája alatt tegyék szóvá a közigazgatás korrupcióját. Hassanak oda, hogy az oly hivatalnokok, kik hozzá szokva a liberális kizsákmányoló rendszeréhez, nem tudnak a jog és igazság álláspontjára helyezkedni, helyeztessenek skartba. Ezáltal édes hazánknak teszik a legnagyobb szolgálatot, mert a haza minden előtt.

Essert János.

Bajai levél.

Baja, 1908. június 5.

Kinyitom kis szobámnak mindkét ablakát és teli tüdővel szívom magamba a beömlő friss, ózondús levegőt. Ablakaim odanyílnak a „Vonat-kert“-re s éppen utasok haladnak el előttem . . . Mohón kutatok egy ismerős arc után, de csupa közömbös, idegen emberre esik a tekintetem. S ez három hét óta folyton így tart. Mindennap, minden Szabadkáról érkező vonat egy csalódással többet jelent nekem . . .

Istenem, olyan hamar felejtene az emberek!

S a vonatkert füstös lombozatu fáit, meg a szomorú színtelen virágok részvételt inte-

gyar ember ingyen szokott szivességet tenni! És evvel eltűnt a lombok között.

— Nem úgy, barátom, — kiáltott utánna a vadász — egész ingyen még se essék a szivesség!

Ha nem kell az aranyom, fogadj el tőlem egy tanácsot, melyet ha meghallgatsz és követni fogsz, többet ér a legjobb borralónál is. Te szives voltát nekünk megmutatni az utat, mely a rengetegből kivezetett. Ez nemes magyar emberhez illő cselekedet volt. Engedd meg, hogy szivességedért szivességgel fizessek! Barátom, te nagyon rossz uton jársz, a mely veszedelemben vezet. Térj jó utra! Hagyd el a sűrű erdőt, kövess engem a hadsereghez, a hol nagy szükség volna a te hadverő karodra.

— Köszönöm a jó tanácsát, uram, de egy kissé későn jött — felelt a betyár fejét busan lehajtva. Az utról melyen én elindultam, nincs többé visszatérés. Tudom, hogy hová vezet. Hiába térnek oda vissza, a honnét elindultam, elveszett becsületemet többé nem találnám meg. Senki sem hinne javulást ígérő szavaimnak. Nem is vár engem vissza senki sem.

— Edes anyád sem vár? — kérdé a vadász. A távolból pedig oda hallatszott a mulató legények nótája:

„Fokosa nyelére támaszkodva mondja,
Mért vettem fejem tilalmas dolgokra;
Edes anyám mindég javamat akartad,
Edes anyám, mért nem tartottam szavadat!

nek felém . . . Talán ők is várnak valakit, aki megfélekedezt róluk? Nem tudom. Meglehet.

Mozgalmas kis város ez a Baja. Alig vonultak ki a „Bárány“ szállóból az én szabadkai ismerőseim: a színészek; máris egy „hirneves atletikai és gimnasztikai tanár“ hívta fel magára a közönség figyelmét. Zsebics Péternek hívják. Hatalmas termetű férfi, gondozott kőrszakállal, merész növésű bajusszal és csillogó fekete szemekkel. Igen szép ember; hamisítatlan szerb typus. Hanem a pódiumon nagyon ügyetlenül mozog. Mutatványaiban csupán a nyers erő nyilatkozik meg; előadását vonzóvá tenni azonban nem tudja. Es sajtáságos! a jelenvolt hölgyek mégis hatalmasan megtapsolták . . . Ok tudják, hogy miért?!

A mult vasárnap délutánján szokatlanul megnépesült a jó öreg vásártér. Valami 20—25 suhanc s ugyanannyi asszonyszemély báméskodva állt körül egy vörös posztóval bevont emelvényt — és hogy a kép változatosabb legyen: két csendőr alakja tünt fel s szuronyaikon megcsillantak a nap tüzes sugarai . . .

Csak ő hiányzott még: a központ „nagynevű“ kiküldöttje, akinek eljövételét a megelőző napokban riktó vörös plakátok hirdették. Ő (Pock, vagy mit tudom én hogy hívják!) azonban nem jött; fájt a tyukszeme . . . Hanem jött helyette egy szomorú parasztkocsi, amelyre felrakták a szép vörös posztóval bevont pódiumot és a gyűlés nagy bámulatára — elvitték.

A kirendelt csendőrök hitetlenül csóválták meg a fejüket: Hát nekük ma itt nem lesz dolguk? Ennyire megváltozna a világ! Vagy csak a demokraták fogynának? Bár úgy volna! . . .

Befejeztem a napi munkámat. Leteszem a tollat. Levegő után vágyom s kinyitom a hivatalos helyiség poros, elhanyagolt ablakait.

A tulodalon, a „Tanítóképző intézet“ mellett faragnak az ácsok . . . Szorgos kezek egy épületszerű faszerkezetet igyekeznek össze róni. Eppen most készültek el a faalkotmánynyal és ponyvaterítővel vonják körül. Majd a tetőzetet is ponyvával huzzák be s egy pár színes plakátot függesztenek ki a sátor eléje. Később óriási lármával, odavontatnak egy ócska gépezetet, amely eddig néma nyugalommal várta, hogy rákerüljön a sor, és kész a — mozi. Hijába, szórakozás kell a népnek! Így könnyebben felejt, hogy nyomorog és napokig sincs mit ennie . . . S

Elmennék én haza, itt hagynám ezeket, Elmennék örömmel, de most már nem lehet; Edes anyám meghalt, kis házunk azóta Régen összeroskadt, áll az akasztófa.”

— Igen, igen, az anyám is meghalt, — szolt nagy busan az erdők fia — nem vár én reám más, mint az akasztófa. Hadd menjen Bodor László tovább a veszedelemben vezető uton! Minek is fordulnék vissza? Ki állana értem jót a törvény előtt?

— Ki? — mosolygott a vadász — az, akinek a jó utat megmutattad, s aki neked is megmutatta az igaz utat, aki szivesen megbocsát egy eltévedt fiúnak, ha javulást ígéri, aki után haladva a király trónusánál állasz meg.

A rabló merev szemekkel bámult az idegenre, míg lenn a völgyben lovasok bukkanak fel. Megharsant a vidáskürtök, megtalálták a királyt. Ott áll az erdő szélén! A haramia a földre hull, a fényes napvilágnál felismerni a vadászt. Nem tudott mit mondani, csak kezeit kulcsolta, csak a könyveit hullottak.

A király pedig jószágon mosolyogva szolt:

— Te megmutattad nekünk az igaz utat, mi is megmutattuk neked, jól vigyázz, hogy ezután le ne térj róla.

elvégre a mozi tulajdonosai is rá vannak utalva arra a kis bevételre. Hiszen olyan drága manapság a libamáj és a havanna szivar . . .

A képezdészek pedig a jövő héttől kezdve esténként a zongoraverkli andalító zenéje mellett készülhetnek a közeledő vizsgákra . . . Utóvégre ez is haladás!

A „Bárány szálloda“ kerthelyiségében Thália mostoha gyermekei ütöttek tanyát. Megérkezett a Fővárosi Cabaret Szinpad.

A társulat tagjainak feltűnően görbe orra — és még görbét b lábai vannak Négy tagból áll: három férfiből és egy nőből. Es sajátágos, a hevernyészett szinpadon mégis csupa csillogó ruhába öltözött hölgy lép csak fel, izléstelen, elkoptatott kuplékat énekelve . . . Csupa nőimitátor! Szinte várja az ember, hogy a társulat egyetlen nőtagja meg férfi ruhában fogja elkornyikálni frívol énekszámait. De ennyire mégsem mentek . . . Meglehet, hogy csak azért, mert a ruhatárjukból teljesen száműzve van a férfiruha . . . Minek is! Hiszen a rendezés jóvoltából így is sok szép piculát ki lehet tányérozni a gyanutlan publikum zsebeiből . . . S a „gescheft“ a fő!

Ezek a mult hét eseményei. Baján sem több, sem kevesebb nem történik egy hét alatt . . .

Szabó Miklós.

Miért mer minden jöttment packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a
KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

A Rákóczi kollégium felavatása

Budapest, az ország fővárosa ismét egy impozáns középülettel gazdagodott. A tavasz folyamán készült el és adatott át rendeltetésnek az eddigi Budai Katolikus Konviktus új, nagyszabású palotája, a Rákóczi Kollégium, középiskolai fiúnevelő intézet. A legmeszebbmenő pedagógiai igényeknek és a mai kor egészségügyi követelményeinek mindenben megfelelő eme tanintézet a székesfőváros budai részének legszebb és legegészségesebb pontján, a Rózsadomb alján lévő villanegyed közepette épült több mint négyszázezer korona költséggel; nevét a vele kapcsolatos és épülőfélben lévő kápolnától nyerte, mely a nagy fejedelem emlékére a Rákóczi emlékkápolna nevet fogja viselni. Az intézet új otthonát, mely a magyar katolikus társadalom előkelőségeinek, köztük az intézmény fővédnökének, a bitoros hercegprimásnak és diszelnökének, Kohl Medárd dr. püspöknek áldozatkész támogatásával, nemkülönben a Mailáth György gróf városi bizottsági törvényhatósági tag és dr. Várady L. Arpád címzetes püspök vezetése alatt álló Katolikus Ifjúságot Pártoló Egyesületnek megfeszített munkálkodása folytán jött létre, folyó hó 14-én, vasárnap avatják fel diszes egyházi ünnepség és diszközgyűlés keretében. A felszentelés aktusát dr. Várady L. Arpád címzetes püspök végzi; az ünnepi közgyűlésen a megnyitó beszédet Mailáth György gróf világi elnök, a zárót pedig Várady L. Arpád egyházi elnök mondja.

Az intézet, melynek épületesoportjából ezideig a nevelőintézet épülete áll készen, máris méltó feltűnést kelt a londoni magyar kiállítás tanügyi osztályán kiállított képeivel; a jövő évre pedig a Rákóczi emlékkápolnán kívül vele kapcsolatosan felépülő budapesti II. ker. Erseki főgimnáziummal együtt egyik látványossága lesz a fővárosnak. Az emlékkápolna freskóinak kartonjai Fraknoi Vilmos c. püspök költségén készülnek a római magyar művész akadémián. — Az intézet programja az angol collegek tantervére emlékeztet; a rendes tárgyakon kívül, melyekben paptanárok vezetik a növendékeket, nagy súlyt látunk fektetve a testgyakorlásra, sportokra, az idegen

nyelvek tanulására; ezek közül a legpraktikusabbat, az angolt az intézet díjtalanul tanítja az arra alkalmas növendékeknek. Mindezen előnyöket tekintetbe véve, a növendékek tartásdíja a fővárosi viszonyokhoz képest igen alacsony; évi kilencszáz korona, mi négy részletben fizethető. A növendékek egyenruhát hordanak; az I. és II. osztályosok a már fennálló és fokozatosan tovább fejlődő érseki gimnáziumba, a többiek külső nyilvános iskolákba járnak. Az intézetre vonatkozó minden felvilágosítást az igazgatóság (II. Oszlop utca. 35.) ad.

HIREK.

— **Keresztfeltétel Tiszakálmánfalván.** A tiszakálmánfalvi ujonnan épült róm. kath. templomra ma, esütörtökön tették föl a keresztet szép magasztos ünnepség keretében.

— **Igazságügyi kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Kőszeghy Lajos joggyakornokot, mélykúti földinket a budapesti bírói járásbíróvához jegyzővé nevezte ki.

— **Elmaradt ismerkedő-estély.** A „Petőfi asztaltársaság“ által e hó 6-ára tervezett ismerkedő estély közbejött akadályok miatt 2 hétre elmaradt. — Az újabb határnapról az érdekeltek e lap hasábjain is nyernek értesítést.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Nyiry Béla újvidéki törvényszéki joggyakornokot a bácsalmási kir. járásbíróvához helyezte át.

— **A péterrévi plébánia adminisztrátora.** A Rózsa Imre elhunytával elárult péterrévi plébánia adminisztrátorává az érsek Drozdik Imre káplánt nevezte ki.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter a kölpényi polgári olvasóköri alapszabályait jóváhagyta.

— **Nagyharsányi keresztények.** Bunkó van a templomtornyos Nagyharsányban s így remélhetőleg keresztényekkel van dolgunk. A szegény eltikkadt zárandokokkal szemben tanúsított magaviseletük azonban épen nem árulja el keresztény mivoltukat, mi több oly szívtelenségre mutat, aminőre példát talán még a pogányoknál sem találunk. — Két napi kemény gyalogolás közben déli két órakor érnek ebbe a községbe a szabadkai zárandokok. A rekkenő hőségben rendkívül megszomjaztak s a nagyharsányiak bezárják előttük ajtóikat s egy-két kivétellel még a zárandokok kérésére sem hajlandók vizet adni. Hát ez az a híres magyar vendégszeretet? S az ilyenek merik magukat még keresztényeknek nevezni? Szégyelhetik magukat. S ez már évek óta van így. Hogy miért, azt senki sem tudja, de hogy egyben lélek sem mutatkozik s hogy minden ház be van zárva, az biztosan elárulja, hogy itt egyöntetű eljárásról van szó.

— **Gyógyszertár-eladás.** Fehér Jenő topolyai gyógyszerész gyógytárát a napokban eladta Müller Vilmos zentai gyógyszerésznek.

— **A zentai tűzoltóegylet** május 28-án tartotta rendes évi közgyűlését dr. Hajdu Dezső elnöklésével. A tűzoltóság körébe vágó több fontos ügyet tárgyaltak.

— **A gimnáziumi tornaverseny.** A Szabadka Városi Magyar Főgimnázium június 6-án, ma délután fél négy órakor a város ligetben tornaversenyt rendez. A verseny programja a következő: 1. Himnus, 2 tag-, törzs-, légzési szabadgyakorlatok összekötve, 3. rudmászás 1-3 osztály részére, 4. függeszkedés a 4-8 osztály részére, 5. kötélhuzás 1-3 osztály részére, 6. távolugrás, 7. futás, 8. általános szertornázás, 9. hegyes staféta futás, 10. füleslabda játék verseny, 11. Birkozás 5-8 osztály részére. Belépő-díj nincs. A versenyek alatt az önkéntes tűzoltózenekar fog hangversenyt tartani. A nagyérdemű közönséget szívesen látja az igazgatóság.

— **Tornaverseny Zomborban** folyó hó 7-én lesz a zombori főgimnázium ifjúságának tornaversenye a kereskedelmi iskola tanulóifjúságával együtt a lóversenyterén,

melyre az érdeklődőket szívesen látják. Kezdeté délután háromnegyed négy órakor.

— **A Bács megyei Gazdasági Egylet új társelnökei.** A Bács megyei Gazdasági Egylet legutóbbi közgyűlésén társelnökké megválasztották Törley Gyula szabadkai és Falcione Lajos zombori nagybirtokosokat. Falcione-t ezúttal az elnök helyettesítéssel is megbízták.

— **A szerb pátriárkaválasztás.** A szerb radikális párt központi választmánya, a közelgő pátriárkaválasztás alkalmából — mint Újvidékről írják, elhatározta, hogy nem foglal állást a pátriárka jelölt személyére nézve. A jelölt megállapítását teljesen a kongresszusra hagyják.

— **Rendőri hírek.** Mamuzsieh Lázártól ismeretlen tettes 20 korona értékű dunánát lopott el. — Bors Janka pénztárcáját elvesztette. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a rendőrségnek adja át. Ismertető jel: 20 korona van benne.

— **Nagylelkű adományozás Topolya községnek.** A topolyai országos vásártartási jog gróf Zichy N. János főrendiházi tag, topolyai nagybirtokos és nejeé. A grófi pár a napokban erről a jogáról Topolya község javára lemondott.

— **Elcsipett zsidó-bankár.** Zsandárok kíséretében ici-pici uri embert vonultattak végig Szond főutcáján — ki az állomáshoz. A járó-kelők között vajmi kevesen ismerték a megilneselt ipszét. Magam sem láttam még soha sem. Érdeklődtem tehát kiléte után és úgy megtudtam, hogy ez a görbe orru, csámpás lábú ici-pici uri ember Hercogh Izidor, kinek Zomborban óriási bankja volt, de néhány év előtt Amerikába szökött. Persze óriási bukást hagyva maga után. 100.000-ról beszélnek; és nagyobbára szegény emberek lettek megkárosulva. Keresték, körözték az istentelent, de sehol semmi nyoma. Ma azonban hurokra került a kőbi, mert midőn Amerikából jövet Szondon testvéröcsésénél kipihenni szeretne volna uti fáradsalmait és ezért egyenesen befelé a faluba sietett, régi ismerősei azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, amely aztán hoppon vette és Zomborba toloncolta. Több ilyen jó fogást a szondiának!

— **Újvidéki küldöttség Szerényi államtitkárnál.** Újvidék város küldöttsége tisztelgett mult pénteken délelőtt a képviselőházban Szerényi József államtitkárnál, hogy az újvidéki új hid előkészítési munkálatait megköszönje. A küldöttséget Balla Aladár főispán vezette.

— **Második gyógyszerész Adán.** Müller Frigyes tordai és Klein Lajos lugosi okleveles gyógyszerészek kérvényt nyújtottak be Ada község képviselőtestületéhez egy gyógyszerésznek ottan való felállítására iránt. A képviselőtestület 28 szóval 10 ellen kimondta, hogy egy második gyógyszerész létesítését szükségesnek tartja.

— **Megszűnt cégek.** Szmolenszky és Muiy szabadkai gőzmalomtulajdonosok és Berényi József és társai csantavéri cégek megszűntek.

— **Fizetéseképtelenség Zentán.** Hentler Sámuel zentai kézműárkereskedő fizetéseképtelen lett. — Hitelezőinek 40 százalékat ajánl.

— **Koholt lopás.** Kishegyesen az utóbbi országos vásáron — mint levelezőnk írja — Sebők Antal a csendőrségen azt a panaszt tette, hogy tőle 250 koronát elloptak. A csendőrség erre a nyomozást megindította és kiderült, hogy Sebők a nála volt pénzt elmulatta. Részeg fővel gondolta ki a mesét.

— **A Bács megyei Józsefegylet tagjait** tisztelettel meghívom a Zomborban 1908. június 10-én este 8 órakor az „Akarat“ goodtemplar páholyban tartandó közgyűlésre, a melynek tárgya az alapszabályok módosítása. Tisztelettel Pataj Sándor elnök.

— **A szabadkai nyomdászok** közkedveltségnek örvendett kedélyes estélye már két hónap óta elmaradt. Most, a több oldalról történt felszólításnak engedve, elhatározta a vigalmi bizottság, hogy újból megkezdje a szórakoztató estélyek rendezését

s azokat minden hónapban meg is tartja. A legközelebbi műsoros és táncos estélyek június 14-én este fél 9 órakor a Karlovitz és Bazsó-féle vendéglőben (Vörös ökör iskola mellett) lesz megtartva, melyre a közönséget ezúton is meghívja a rendezőség.

— **Nagyszabású estély Temerinben.** A temerini ifjúság Páll Gáspár táncosnár, táncvizsgájával egybekötve június 8-án Kovács András-féle nagyvendéglőben Matkovics Béláné urnő bálanya Matkovics Béla diszelnök védnökségük alatt, részben az Országos Gyermekvédő Liga javára jótékony célú zártkörű pünkösdi táncvigalmat rendez. Beléptidíj 1 korona. Kezdeté este 8 órakor Egész éjjel világpostai levelezés, serpentin és confetti csata, arany és ezüst cotillion jelvények osztása. Az érdekes műsor ez: 1. Nyitány, előadja a zenekar 2. Táncvizsga s utána reggelig általános tánc. 3. Világpostai levelezés. Amely hölgy a legtöbb lapot eladja, ugyszintén az is, aki a legtöbbet kapja egy-egy szép kávészerviz ajándéktárgyban fog részesülni. 4. A világhírű magyar nemzeti négyes tánc bemutatása tíz pár táncos által.

SZINHÁZ.

* **Színházunk bérlete.** A jövő idényre színházunkra Krémer, Sziágyi, Polgár s kívülük még két direktor pályázott. Az országos színészegylet az első háromot ajánlotta, kik közül a tanács Krémernek, az erdélyi színház elnökének juttatta a bérletet.

SPORT.

> **Az Egyetemi Atlétikai Club kirándulása.** Az Egyetemi Atlétikai Club több tagja a pünkösdi ünnepek alatt Szabadkára rándul, hogy megtekintsék városunkat és Palics fürdőt.

Ezen alkalommal a Budapesti Egyetemi Atlétikai Clubnak labdarugó csapata is lerándul hozzánk, s vasárnap délután megmérkőzik a „Bácska“ csapatával a Zombor-uti football pályán.

Az egyetemi csapat jelenleg magas színvonalon áll, s azért méltó érdeklődés mutatkozik a mérkőzés iránt annál is inkább, mert a szabadkaiak a legutóbbi, a szegediekén aratott győzelmükkel fényes jelét adták annak, egy bármily erős csapatnak is méltó ellenfele.

A Sport egyeletnek az egyetemiekkel tervezett mérkőzése közbejött akadályok miatt elmarad.

Az egyetemiek a vasárnap délután egy órai vonattal érkeznek városunkba.

Ütleirások, Kalauzok

Bäedeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében Szabadkán.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Drága május-fa.** Szabó Hangya András és Czernyákovits Tamás szabadkai lakosok május 1-ére esinos május fával lepték meg korcsmárosukat, kinél keservesen szerzett napszám bérüket elkölteni szokták. A kir. törvényszék mellett Erzsébet királyné emlékére ültetett fák közül Szabó H. András a legszebbet kivágta s Czernyákovits Tamással együtt elcipelte. Szabadka város tanácsára ingó vagyon rongálásért kerültek a bíróság elé hol teljes részegséggel védekeztek és visszaemlékezni a dolgra nem akartak. A bíróság azonban védekezésüket el nem fogadta, mert a kihallgatott tanuk ezt megcáfolták és az ügyészi megbízott vádbeszéde után Szabó H. Andrást 14 napi Czernyákovits Tamást 7 napi fogházra ítélte s mindkettőjüket 50 korona kár megfizetésére is kötelezte.

OLCSÓ ÁRAK

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy kerékpár- és varrógépezletünket

GRAMMOFON

osztályllyal bővítettük ki.

Nagy választékban tartunk állandóan raktáron: koncert-, opera- és szalonbeszélőgépeket a legtisztább hanggal, 60 koronától kezdve úgy készpénz, mint részletfizetésre.

Dus választék elsőrendű lemezekben. Mielőtt bárhol grammofont venne vagy rendelne, sziveskedjék a mi raktárunkat megtekinteni, minden vételköltséget nélkül.

Tisztelettel 407-6-3

Kovács Béla és Társa

Szabadka, Kazinczy-(Gombkötő-)utca.

OLCSÓ ÁRAK

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-5

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legjobb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Legjobb ez idő szerint a valódi szabadalmazott

„TURUL” peronoszpóra permetező,

mely a kecskeméti mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve,

mert a hord ereje a legmagasabb gyümölcsfákra is fel visz, a szőlő permetezésnél a legfinomabb köd arányban permetez.

Egyedüli elárúsítója: **BARTEK KÁROLY, rézműves** (I. IV. kör, Damjanich-utca 614. sz. a.)
ahol is bármilyenmű permetezőket javítása pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 372-33-33

Figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy a világhírű

eredeti Singer varrógépek

csak a cégünkkel ellátott saját gyári raktárainkban kaphatók, minden nagyobb városban.

Singer Co.

varrógép részvénytársaság

Szabadka,

Teréz-tér és Deák-utca sarkán.

(Huspiac.) 421-5-2

Megbízható egyének pénzbeszedésre felvételnek.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint
felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,
Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Saját termésű,
jó minőségű

rizlingi és burgundi

borok

literenként 23 krajcárért
eladó. 406-9

Cím: A kiadóhivatalban.

„FUCHSOL”

A MI IGAZ HITÜNK.

Irtta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyet találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bécák 100 lappal, számozva és füzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

oégfelirat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kap-
::: hatók a :::

Szabadkai Nyomda-
és
Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél
IV., Rákóczi-utca 20.

Poloska-szer,
Svábbogár-por,
Moly-por,
Egér- és
Patkány-
Pilula,
Biztos irtó-szer,
kapható

Rukavina Nándor
fűszerkereskedőnél.

418-10-

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.
Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerésztárában Szabadkán. 416-3

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.